

kar se je prej poslabšal. Tudi kajenje smodčic je opustil. Ves se je izpremenil po bolezni; pomislil je, da ga je Bog videl, ko je kadil smodčice misleč, da ga „nihče ne vidi“, a ta ga je zato kaznoval z bolezni. France je postal pozneje najblažji in najpridnejši fant v celi okolici. Vsi so ga radi imeli.

Slavko Planinski.

Na počitnicah.

Po vročem dnevu nastopi prijeten hlad, po napornem delu sladek počitek. Ta rek je ponovil že pred koncem leta drugošolec France Slak neštetokrat. In ko je vtaknil v žep izpričalo pred šolskim poslopjem, ponovil ga je še enkrat in se jel po njem ravnati.

France Slak je bil sicer prebrisan dečko, le eno slabost je imel, namreč to, da se ni mogel privaditi tistega čudnega računanja, ki ga imajo po srednjih šolah. V drugih predmetih je bil vsekako dober. Bil je marljiv, saj je vedel, da ga starši ne vzdržujejo v mestu prav lahko, dasi imajo posestvo v ugodnem stanju.

Slakov dijak se poslovi torej kmalu popoldne od svoje gospodynje in jo krene po prašni cesti na svoj dom. Z lahkim srcem, z veselim obrazom stopa po ulicah, zavedajoč se, da je tretješolec, kar se mu ne zdi malo.

Lahko si torej mislite, kako so bili učenega sinka veseli mati, ko jim je segel v roko. Sami niso vedeli, s čim bi mu postregli. Francetu je bila jako všeč ta materina ljubezen, da se je tembolj oddahnil po hudem trudu. Vsaj on si je tako mislil, da je prebil pretečeno leto vse gorje tega sveta.

Bilo je v vročih „pasjih dnevih“. Solnce je palilo razsušeno grudo, da je vrana zijala na veji. Pot je oblival kmetiča pri napornem delu. Prijetno je bilo tedaj sedeti v hladni senci, ali pa pohajati po temnem gozdu. A France Slak je bil trdovraten v svojem prepričanju, da je on že dovolj prestal za letos, in zato mu ni šlo k srcu kmetovo trpljenje.

V tistih dneh je dobil Slakov študent pismo od svojega tovariša in prijatelja Petra Osolnika. Pismo je bilo vabilo, naj pride France za nekaj dni k Petru, kjer se bodeta kaj pogovorila o tistem šolskem računanju, kajti Peter je bil računar prve vrste.

Neko jutro so mati založili Francetu žep s popotnino, da ne bi revež omagal na potu. Ni se hotel France peljati, šel je raje peš, da si ogleda natančneje okolico ob cesti, kajti železni šarec ima preurne noge. „Do noči bom gotovo tam,“ tako si je rekел France, prijel za palico in šel. Sedem ur hoda sicer res ni kratka pot, a za mlade noge je to prijeten pohod.

Do opoldne je prekoračil France že polovico pota, in zdelo se mu je potrebno, da si pod košatim hrastom malo odpočije. Sede v hladno senco, razvije zavitek in izvrstno je bilo, kar so mu bili mati zavili v papir. Želodec si je kmalu dobro okrepil, a noge niso dobile tako naglo svoje čilosti nazaj. Jel je France računati s časom. „Dneva je danes še najmanj osem ur. Čemu bi se tako priganjal? Saj lahko tu malo poležim in potem nadaljujem svojo pot, ko nekoliko pojenja vročina.“ In res se zlekne France v mehko travo ter kmalu sladko zaspí.

Omagal ga je spanec . . .

Cvetke so povešale vele glavice, ptice so molčale na vejah, in kmet se je oziral po nebu, po oblakih, po blagodejnji mōči. In glej, nebo je uslišalo njegove prošnje. Tam izza gričev se privale gore temnosivih oblakov. Vedno več jih prihaja, da se razgrinjajo čez nebo. Jasen blisk šviga v njih, a groma še ni slišati, ker je predaleč. Oblaki se vedno bolj kopičijo in približujejo. Zdajpazdaj se čuje tudi otlobbenjenje. Neznosna sopara tišči na zemljo. Človek

kakor onemogel hiti s polja, boječ se preteče nevihte.

Oblaki zagrnejo, vso modrino neba. Komaj, komaj, da se vzdrže v zraku, tolika je videti njih teža. Blisk se križa, grom postaja silnejši, pribuči vihar, ki pripogiblje drevje in odnaša strehe domovom.

V koči moli oče z družino in prosi, da bi mu bilo nebo milo. Obvaruj nas, Bog, pred točo in strelo!

Strašna ura, huda ura! Strela udarja v drevje ali v zemljo. Vihar hrumi, grom bobni, kakor bi se podirali oboki neba.

Naposled se usuje dež v debelih curkih! A naš popotnik spi še vedno pod hrastom. Prebudi se šele, ko mu mrzle kaplje zalijejo obraz. Prestrašen plane kvišku. Ves zmeden ne ve, kam bi se obrnil. Nedaleč vidi gozd. Tam bo boljše, boljša streha in bolj varno pred strelo. Strela udarja rada v drevje, ki stoji na semen, na prostem, in v hrast posebno rada.

Kakor hitro more, steče France naprej. To pa tudi ni dobro, kadar treska. V gozdu dobi France precej dobro streho pod košato smreko, pa kaj, ker je bil že skoraj premočen.

V strahu stoji pod smreko, kajti treska neprehoma, dež pa lije kakor iz škafa. Nič ne pomaga Francetu kesanje, da je zaspal pod hrastom. Čakati mora, da se preleti, čakati sam v neznanem gozdu.

Ko se uvedri, krene zopet dalje, a prenoči že v prvi vasi, da se posuši in šele drugo jutro pride do prijatelja. Vesel ga sprejme Osolnikov Peter, a žal mu je bilo potem, ko je povedal France, kako nevihto je prebil, češ morda je on kriv te Francetove nezgode, ker ga je vabil k sebi.

Mokriški.

